

KAMER VAN BEROEP GESUBSIDIEERD VRIJ ONDERWIJS

BESLISSING

GVO/ 2021 / 01 / ... / 13 januari 2021

Inzake : ...,
 bijgestaan door ..., COV,

verzoekende partij

Tegen : ...,
 vertegenwoordigd door ..., bestuurder,
 bijgestaan door ..., advocaat,

verwerende partij

Met een ter post aangetekende zending van 28 oktober 2020 tekent ... namens ... beroep aan tegen de beslissing van 9 oktober 2020 genomen door de tuchtcommissie van de VZW ... waarbij ... de tuchtmaatregel van het ontslag wordt opgelegd.

1. Over de relevante gegevens van de zaak

... is sinds september 1995 tewerkgesteld als onderwijzer aan de

Met een ter post aangetekende zending van 19 juni 2017 wordt aan verzoekende partij meegedeeld dat een tuchtonderzoek wordt ingesteld. De aanleiding voor dit tuchtonderzoek is als volgt:

“ - De ontvangst van een brief van het openbaar ministerie – kennisgeving strafzaak refereert brief ... , nr. behandelend kabinet ... van het openbaar ministerie betreffende de kennisgeving van een strafzaak die loopt tegen ..., geboren te ... op ..., wegens feiten van verkrachting met behulp van geweld van kinderen boven de volle leeftijd 10 jaar en beneden 14 jaar door persoon die over slachtoffer gezag had en aanranding van de eerbaarheid zonder geweld of bedreiging jegens kinderen beneden volle leeftijd 16 jaar door persoon die over slachtoffer gezag had met name door personeelslid

- Aanrakingen op intieme plaatsen, tongzoenen en betasten van een op dat moment minderjarige leerlinge van de school, op de school. De ex-leerlinge spreekt over feiten die dateren van 2007, in de maanden juni, juli en augustus. Dit blijkt uit de getuigenis van een ex-leerlinge, deze kwam getuigen op 18-05-2017.”

Met een ter post aangetekende zending van 19 juni 2017 wordt verzoekende partij opgeroepen voor verhoor in het kader van een preventieve schorsing.

Met een ter post aan getekende zending van 29 juni 2017 wordt aan verzoekende partij de beslissing van de preventieve schorsing (*voor de duur van het tuchtonderzoek en minstens tot een definitieve beslissing over de strafvordering zal zijn genomen*) meegedeeld.

De Rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen beslist in haar vonnis van 12 september 2018 tot de aanstelling van een deskundige.

De Rechtbank van eerste aanleg ... beslist in haar vonnis van 24 april 2019 tot de vrijspraak.

Het Hof van Beroep te Gent bevestigt in haar arrest van 23 juni 2020 het bestreden vonnis.

Met een ter post aangetekende zending van 28 augustus 2020 wordt verzoekende partij opgeroepen voor een tuchtverhoor.

Met een ter post aangetekende zending van 12 oktober 2020 wordt aan verzoekende partij de beslissing van 9 oktober 2020 meegedeeld met als tuchtsanctie het ontslag.

2. Over het procedureverloop

Met een schrijven van 29 oktober 2020 worden de partijen verwittigd van de lopende beroepsprocedure.

Met een schrijven van 7 december 2020 worden de partijen verwittigd van de zittingsdatum.

Met een e-mail van 2 november 2020 maakt de raadsman van verwerende partij het administratief dossier over.

Met een ter post aangetekende zending van 24 november 2020 maakt de raadsman van verwerende partij een verweerschrift over.

Er worden geen leden van de kamer gewraakt.

Er worden geen getuigen gehoord.

3. Wat de ontvankelijkheid van het beroep betreft

Het beroep tegen de beslissing van 9 oktober 2020 is binnen de reglementair voorgeschreven termijn ingediend. Het voldoet aan de overige ontvankelijkheidsvereisten.

4. Over de naleving van de voorschriften bij het tot stand komen van de bestreden beslissing

4.1. Ten aanzien van de betwistingen inzake het eventueel niet in acht nemen door het schoolbestuur (i.c. de tuchtcommissie van de raad van bestuur) van de voorschriften die betrekking hebben op de tucht en preventieve schorsing, doet de kamer van beroep in laatste aanleg uitspraak met een beslissing die devolutieve werking heeft.

4.2. De kamer van beroep herinnert eraan dat door het devolutief karakter van het beroep, de zaak in haar geheel door de kamer opnieuw wordt onderzocht en dat de eventuele gebreken in de procedure die de tuchtoverheid zelf heeft begaan, kunnen worden rechtgezet of hersteld in de procedure voor de kamer van beroep, behalve wat de regels betreft m.b.t. de voorschriften die op straffe van onontvankelijkheid zijn voorgeschreven of die van rechtswege de nietigheid meebrengen.

4.3. De kamer van beroep ziet geen andere redenen om te besluiten dat de bestreden tuchtbeslissing tot stand is gekomen met schending van de bepalingen die het opleggen van de tuchtstraffen regelen noch van bepalingen die op straffe van nietigheid zijn voorgeschreven of waardoor de beslissingen als niet bestaande moet worden beschouwd.

5. Beoordeling door de kamer van beroep

5.1. De kamer van beroep stelt vast dat het eerste tuchtfeit als niet bewezen werd beschouwd door de tuchtcommissie, aangezien het voorwerp en de daarop geënte tuchtrechtelijke kwalificatie in hoofddeorde gelijk werd omschreven als de strafrechtelijke kwalificatie (waarvoor het personeelslid werd vrijgesproken). Rekening houdend met de specifieke tuchtrechtelijke omschrijving van het eerste tuchtfeit, komt dit de kamer van beroep als correct voor.

5.2. Het tweede en derde tuchtfeit betreffen het systematisch en op ongezonde manier toenadering zoeken tot puberende meisjes, zowel fysiek als op sociale media, daarbij de normale afstand tussen leerlingen en leerkracht miskennend, aldus de fysieke en emotionele integriteit van leerlingen en oud-leerling in het gevaar brengend, alsook het pedagogisch project van de school, en tevens het publieke vertrouwen van ouders in de school hypothekerend. Drie meisjes worden daarbij bij naam genoemd, zonder dat de tuchtfeiten daartoe beperkt worden.

5.3. De kamer van beroep dient inzake dit tweede en derde tuchtfeit vast te stellen dat er duidelijke afspraken gemaakt werden met het personeelslid. Het afsprakenkader van 8 december 2003 vermeldt:

Aanleiding:

- Signalen van de directie naar het schoolbestuur.
- Signalen van ouders via leerkrachten naar schoolbestuur.
- Signalen van de ouders naar het schoolbestuur.

Opmerkingen:

Ouders melden geïrriteerd te zijn omtrent gedragingen van meester [REDACTED]: Zij vinden dat meester [REDACTED] zich vrijheden veroorlooft die niet passend zijn voor een leerkracht.

Zij vinden dat de leerkracht steeds een zekere afstand moet behouden met zijn leerlingen en niet op voet van gelijkheid met hen kan omgaan.

Zij uiten ongerustheid omdat zij constateren dat de aandacht van meester [REDACTED] bij voorkeur uitgaat naar meisjes-leerlingen. Ook meisjes van andere klassen worden buitenschools gecontacteerd.

Concrete dwingende afspraken:

Niet chatten met uw leerlingen

Niet inloggen op MSN messenger onder een pseudoniem

Geen buitenschoolse afspraken maken met enkele leerlingen

Geen extra-curriculum afspraken met leerlingen zonder voorafgaande toestemming van de directie

Pas uw stijl ook op de school aan en bewaar een zekere afstand

Gesprekken en afspraken in de klas kunnen enkel gebeuren in functie van zeer welbepaalde klas- en/of schoolopdrachten (herinnering aan afspraak met Zuster [REDACTED])

Leerlingen uit andere klassen worden enkel gecontacteerd voor gemeenschappelijke schoolopdrachten. Dit kan alleen gebeuren in samenspraak met de betrokken klasleraar.

5.4. Het personeelslid erkent ter zitting datgene wat de toenmalige directrice (...) aan de politie verklaarde, namelijk dat zij hem in 2010-2011 nog tweemaal herinnerd heeft aan dit afsprakenkader. Het personeelslid erkent ter zitting dat dit tijdens twee evaluatiegesprekken vermeld werd: één keer wat betreft zijn houding op sociale media, en één keer wat betreft zijn houding op de speelplaats.

5.5. Wat zijn digitale gedrag betreft, kan de kamer van beroep enkel vaststellen dat het personeelslid zich daaraan niet gehouden heeft, hetgeen het personeelslid zelf ook niet ontkent (bijvoorbeeld vriendschappen op Facebook en privéberichten, maar ook het bijhouden van GSM-nummers van minderjarige (oud)leerlingen en daar minstens in één geval klaarblijkelijk zo onachtzaam mee omspringen dat zij uiteindelijk een uitnodiging kreeg voor een privéafpraak die niet voor haar bestemd was, aldus het personeelslid). De kamer van beroep tilt daar zwaar aan. Een dergelijk afsprakenkader wordt niet zomaar opgesteld. Het gaat duidelijk om méér dan enkel het ...-incident waarnaar het personeelslid zelf verwijst. Elke leerkracht behoort op een dergelijk moment te beseffen hoe delicaat de achterliggende irritaties van ouders zijn en hoe vlug de situatie kan escaleren. Het schoolbestuur zelf had dat alvast goed begrepen: niet enkel werd in 2003 een afsprakennota opgesteld, bovendien werd na een

directiewissel de toenmalige nieuwe directrice (...) ingelicht, waarna zij is overgegaan tot twee gesprekken met het personeelslid in 2010-2011. De kamer van beroep betreurt dan ook ten eerste dat het personeelslid het bij de opvolging van de afsprakennota toch heeft laten afweten.

Het personeelslid vermeldt ter zitting “de hel” waar hij en zijn gezin door zijn moeten gaan omwille van de strafklacht door een oud-leerlinge. Maar die moeilijke situatie geldt evenzeer voor de school en de betrokken leerlingen, die hier eveneens door zijn moeten gaan. Of die “hel” vermeden had kunnen worden indien het personeelslid zich aan de afspraken gehouden had, kan de kamer van beroep niet inschatten aangezien een inhoudelijk oordeel over het gevoerde strafonderzoek niet tot de opdracht van de kamer van beroep behoort. De kamer doet zelf dan ook geen enkele uitspraak over de waarachtigheid van de door een oud-leerling neergelegde strafklacht. Maar wat wél helder is voor de kamer van beroep, is dat het personeelslid niet alles gedaan heeft wat van hem verwacht werd om te beletten dat hijzelf, de school en de betrokken leerlingen door een dergelijke “hel” zouden moeten. Nochtans had het delicate karakter van de “irritaties” van de ouders en het belang van de correcte opvolging van de afspraken glashelder moeten zijn voor eenieder die zijn opvoedkundige taak naar waarde weet te schatten. De tuchtnorm is wat dit betreft dan ook ernstig overschreden voor de Kamer van beroep.

5.6. Wat zijn fysiek gedrag betreft geeft het personeelslid tijdens het gevoerde strafonderzoek, evenals ter zitting, toe dat hij te familiair omging met leerlingen, duizenden knuffels gaf, en wellicht de noodzakelijke professionele afstand ten aanzien van zijn leerlingen niet steeds bewaakte. Ook een T-shirt dat aan een afstuderende leerlinge van het zesde leerjaar (die vele jaren nadien een strafklacht neerlegde) werd meegegeven, bewaakt klaarblijkelijk de nodige afstand niet : *“je was (bent) mijn allerliefste schat! Ik zal je nooit vergeten...”* (gevolgd door drie XXX en vier hartjes). Opnieuw kan de kamer van beroep enkel vaststellen dat het personeelslid veel beter had moeten weten gelet op de afspraken die met hem gemaakt werden in 2003, en de daaropvolgende escalatie mee in de hand heeft gewerkt.

5.7. De toenmalige directrice verklaart hierover ten aanzien van de politie:

Enkele leerkrachten hebben me wel op de hoogte gebracht omtrent zijn toezichtsgedrag op de speelplaats. De meisjes kwamen naar hem toe en hij liep arm in arm met hen. Het gebeurde blijkbaar vaak dat hij geflankeerd door meerdere meisjes rond liep op de speelplaats. Ik weet niet of de leerkrachten die mij ingelicht hebben naar hem toe een negatieve reactie hebben gegeven maar ze hebben er mijn aandacht op gevestigd en ik heb het hem zien doen. De kinderen betroffen deze uit zijn klas, toen het 4-e leerjaar = 9 jaar. Ik heb hem er toen wel over aangesproken en gewezen wat er verlangd werd inzake correct toezicht. Ik heb hem niet expliciet erop gewezen niet langer zijn gedrag toe te laten. Nu is het zo dat er ook nog een meester [REDACTED] is waarmee de leerlingen ook hem constant opzoeken en aan zijn arm hangen. Kinderen denken dat wel natuurlijk, naar een juf of meester springen bij wijze van spreken maar [REDACTED] liep er wel de speelplaats mee rond. Ik denk niet dat hij mijn boodschap begreep en had en kon blijkbaar niet inschatten dat er verkeerde gedachten waren over zijn houding en gedrag. Ik weet zelfs niet of hij het zou aanvoelen dat zijn collega's zijn gedrag niet ok vonden/vinden.

Ik moet u gelijk geven in uw opmerking dat u het eigenaardig vindt dat er niet kordaat opgetreden werd en letterlijk tegen de meester gezegd werd dat zijn gedrag niet mocht ik moet u zeggen dat het mij inderdaad aan durf ontbrak en ik feitelijk nooit iets gezien heb wat grensoverschrijdend was behalve dat hij met de meisjes aan de arm rondliep. Signalen of berichten inzake kussen, verdoken gedrag, alles in de seksuele sfeer is me nooit bereikt. Ik zou zijn gedrag eerder naïef willen noemen want het knuffelen door de meisjes gebeurde gewoon

De kamer van beroep betreurt de houding die de toenmalige directrice aangenomen heeft ten aanzien van ongepast familiair gedrag op de speelplaats, aangezien een doortastender optreden een escalatie in dit dossier mogelijk mee had kunnen vermijden. Maar desalniettemin heeft zij het personeelslid wel aangesproken hierop in 2010-2011, hetgeen het personeelslid ter zitting ook erkent. Dat gesprek volgde op een eerder mondeling gesprek én schriftelijke afsprakennota in 2003 om zijn stijl aan te passen en afstand te bewaren. De ernst en delicateit van die afsprakennota dienden voor het personeelslid dus al lang vóór de aanstelling van ... helder te zijn geweest. De eerste verantwoordelijkheid blijft aldus bij het personeelslid liggen hierin, temeer daar niet alle familiale gedragingen openlijk op de speelplaats in het zicht van collega's of directie gebeurden (bijvoorbeeld bovenvermeld T-shirt). Elke leerkracht met een normaal deontologisch inschattingsvermogen had hierin meer nauwgezetheid aan de dag gelegd en meer afstand bewaard. Opnieuw acht de kamer van beroep het overschrijden van de tuchtnorm aldus bewezen.

5.8. Wat betreft de proportionaliteit van de strafmaat, meent de tuchtcommissie de tuchtsanctie van ontslag te moeten opleggen. De kamer van beroep heeft zich langdurig beraad over de vraag wat de correcte strafmaat is in dit dossier. Enerzijds kan zij er niet aan voorbij dat het personeelslid duidelijke richtlijnen jarenlang genegeerd heeft die nochtans aan delicateit niets te wensen overlieten, en dit ondanks het feit dat ze meermaals mondeling en minstens eenmaal schriftelijk aan hem werden meegedeeld. Enkel een zware tuchtsanctie zal klaarblijkelijk doordringen

tot het personeelslid. Anderzijds is de kamer van beroep ook niet ongevoelig voor het argument dat een deel van het grensoverschrijdende gedrag jarenlang openlijk gebeurde en dat noch de voormalige directrice (die zich terdege bewust was van het probleem), noch collega's (die nochtans getuigen dat ze het gedrag van het personeelslid zwaar ongepast vonden), op doortastende wijze ingegrepen hebben door de Raad van Bestuur zelf in te lichten. De kamer van beroep kan zich niet van de indruk ontdoen dat een deel van de normvervaging die daardoor ontstaan is bij het betrokken personeelslid, wellicht daaraan gelinkt is. Dat geldt des te meer daar het personeelslid blijkbaar niet de enige leerkracht was die knuffelde op de speelplaats met de leerlinge, noch de enige leerkracht was die op sociale media verbonden was met (oud-)leerlingen (zo blijkt uit het strafdossier).

Rekening houdend met enerzijds de strafrechtelijke vrijspraak die zich aan de kamer van beroep opdringt, en anderzijds een systematisch familiair gedrag dat in hoofdorde aan het personeelslid zelf te wijten is maar deels ook door het schoolbestuur langdurig openlijk getolereerd werd, acht de kamer van beroep de tuchtsanctie van ontslag disproportioneel. Desalniettemin is het voor de kamer van beroep wel helder dat de tuchtnorm op verregaande wijze overschreden werd en dat een ernstige tuchtsanctie zich opdringt. De kamer van beroep houdt daarbij ook rekening met het delicate karakter van de beschuldigingen en de noodzakelijke rust en kalmte die aan de schoolgemeenschap gegund moeten worden op dit te verwerken. In het licht daarvan beslist de kamer van beroep om het ontslag te vervangen door de tuchtsanctie van de terbeschikkingstelling wegens tuchtmaatregel tot 31 juli 2022.

De kamer van beroep houdt bij het nemen van die beslissing ook expliciet rekening met de belofte van het personeelslid ter zitting dat hij het probleem met zijn te familiaire gedrag nu volledig inzielt en zich volstrekt anders zal opstellen in de toekomst. De kamer van beroep gaat er dan ook van uit dat hij zich als een (streng) verwittigde leerkracht zal gedragen, in die zin dat ook maar de lichtste afwijking van de plichtenleer dienaangaande als een ernstige deontologische inbreuk kan worden beschouwd door de inrichtende macht.

BELISSING

Gelet op de artikelen 64 tot 72 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, zoals gewijzigd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 22 mei 1991 omtrent de preventieve schorsing en de tucht, omtrent het ontslag van sommige tijdelijke personeelsleden in het gesubsidieerd onderwijs en in de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, zoals gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 30 mei 1996, 13 januari 1998 en 15 september 2000, 3 juli 2009 en 24 september 2010;

Gelet op het huishoudelijk reglement van de kamer van beroep van het gesubsidieerd vrij onderwijs, zoals vastgesteld in zitting van 28 september 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 11 april 2019 waarbij de heer Kurt Willems wordt aangesteld als voorzitter voor de kamer van beroep voor het gesubsidieerd vrij onderwijs;

Gelet op de hoorzitting van 13 januari 2021;

Na beraadslaging,

Na geheime stemming,

Artikel 1 (met unanimiteit):

De beslissing van de tuchtcommissie van de raad van bestuur van de vzw ... waarbij ... de tuchtstraf van het ontslag wordt opgelegd, wordt door de kamer van beroep vernietigd.

Artikel 2 (met unanimiteit):

De kamer van beroep voor het gesubsidieerd vrij onderwijs legt de tuchtsanctie van de terbeschikkingstelling wegens tuchtmaatregel tot 31 juli 2022 op.

Aldus uitgesproken te Brussel op 13 januari 2021.

De kamer van beroep was als volgt samengesteld uit:

De heer Kurt Willems, voorzitter;

Mevrouw Liese Verbesselt en de heren Hans De Becker en Jan-Baptist De Smet, vertegenwoordigers van de representatieve groeperingen van de inrichtende machten;

De heren Marc Borremans en Roland Van der Straeten, vertegenwoordigers van de vakorganisaties;

Om de pariteit onder de geledingen te herstellen neemt de heer Jan-Baptist De Smet, na loting, niet deel aan de stemming.

Mevrouw Karen De Bleeckere, secretaris.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waarvan een voor elke partij en een voor het dossier van de kamer.

Secretaris,
Karen De Bleeckere

Voorzitter,
Kurt Willems